

Transitieprogramma OV en corona

Herijking 1: september 2021

9 september 2021

Adviescommissie Vervoersautoriteit

Bart Nijhof, Gertjan Nijsink, MRDH

Inhoud:

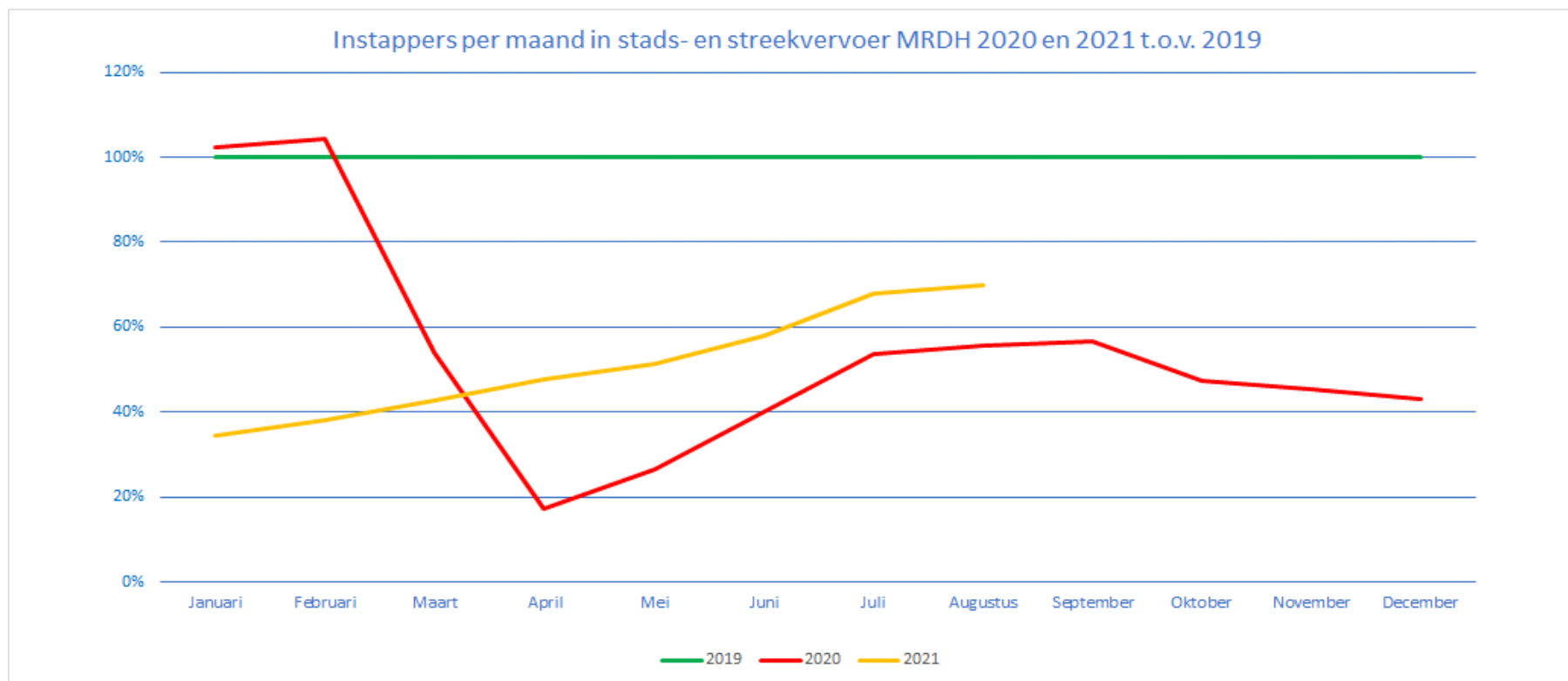
1. Actualiteiten:
 - a) Ontwikkeling reizigersaantallen
 - b) Toelichting systematiek BVOV
2. Herijking september 2021
 - a) Verlenging eerder maatregelenpakket, integratie met Transitieprogramma
 - b) Uitvoeren van eerdere besluitvorming
 - c) Vervoerkundige optimalisaties
3. Doorkijk naar de toekomst

1. Actualiteiten

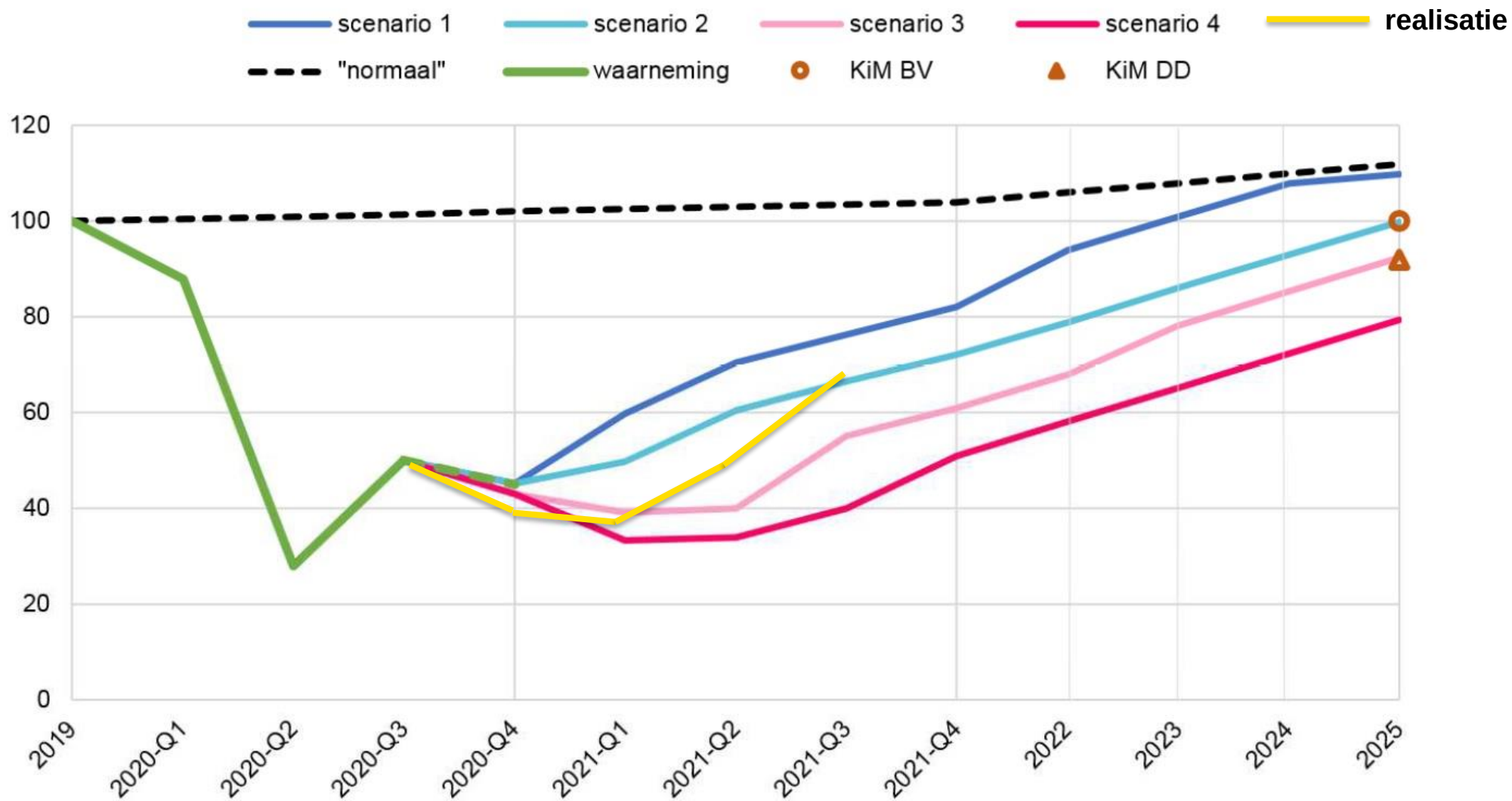

1. Actuele stand van zaken: reizigersaantallen

- Stijging reizigersaantallen zet zich door: van 35% in januari naar ca. 70% in augustus.
- Verdere stijging afhankelijk van verdere versoepelingen coronamaatregelen.

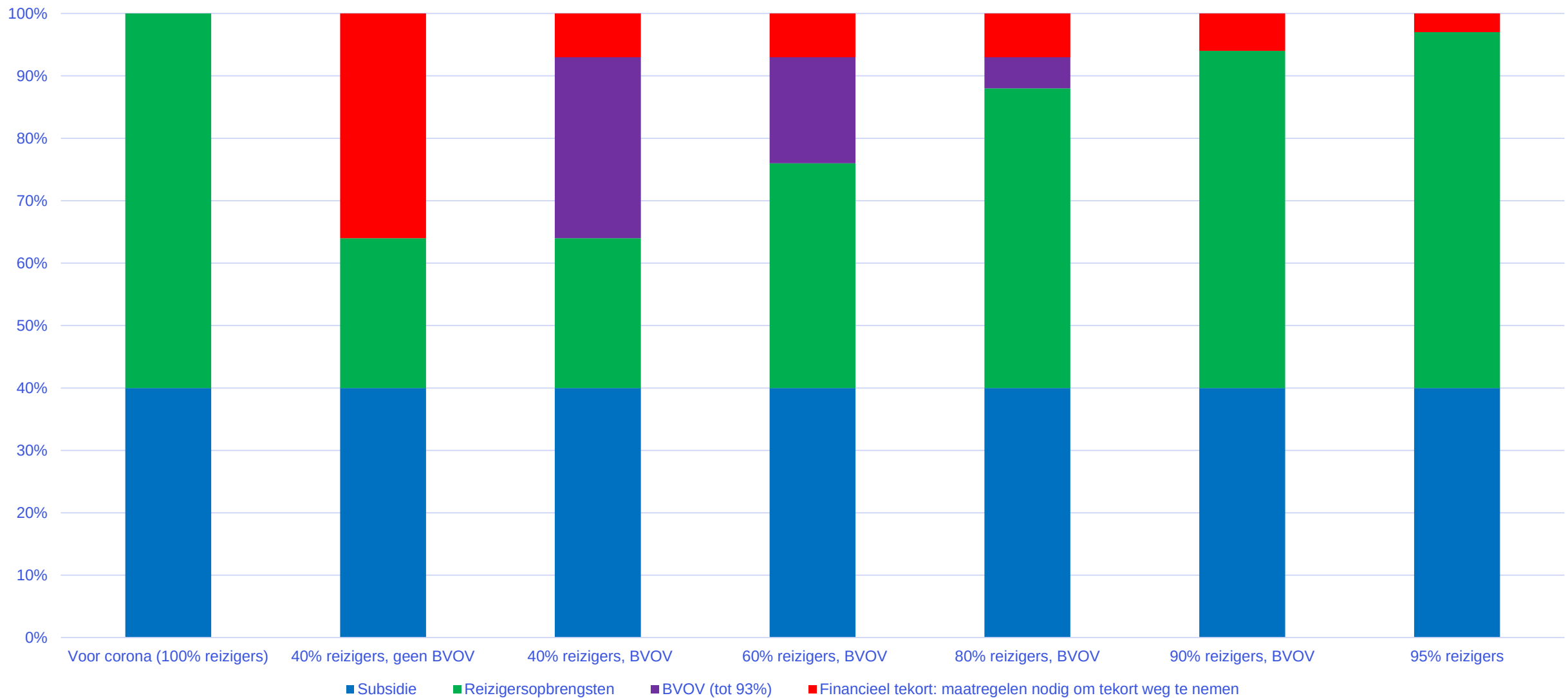
Herstel van het regionale OV

METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG

Dekking kosten na BVOV

2. Herijking september 2021

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Situatie 'pre-corona'

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5							
2020												2021												2022												2023											

Situatie vanaf maart 2020: corona

Lock-
down:
afge-
schaalde
dienst-
regeling
tussen
maart en
juni 2020

Financieel tekort
als gevolg van corona
(minder reizigers = minder inkomsten)

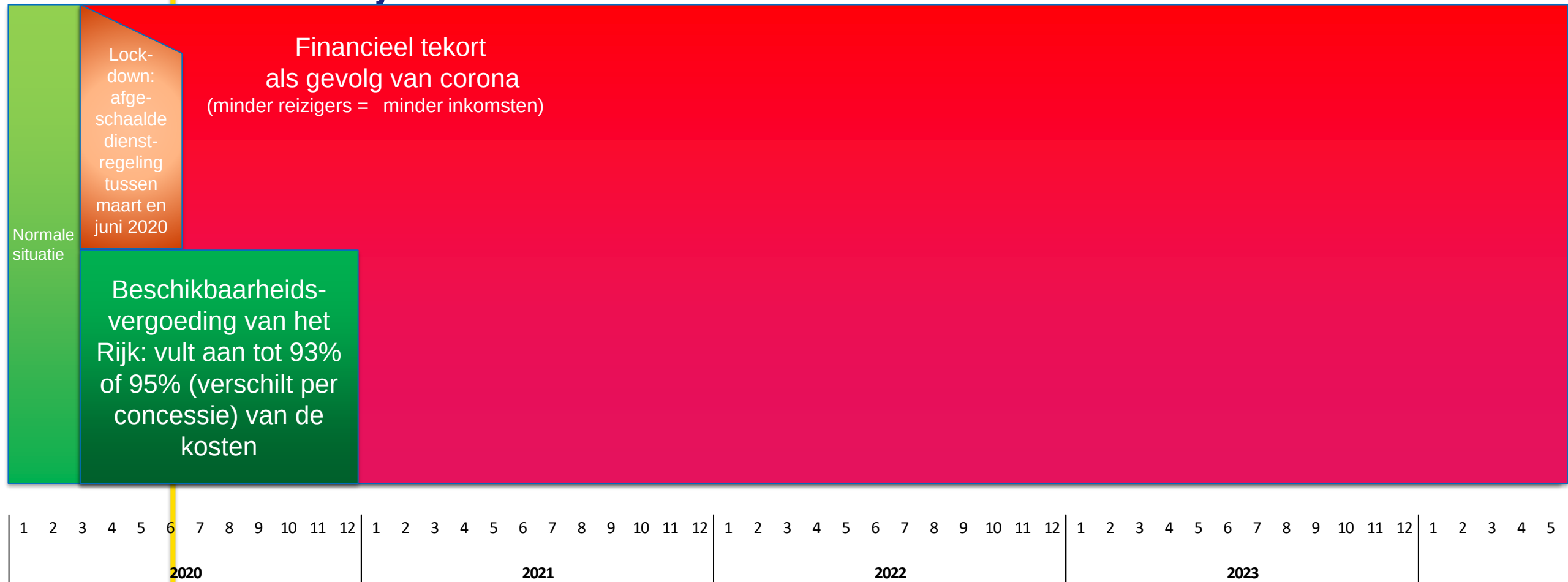
Normale
situatie

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5												
2020												2021												2022												2023																

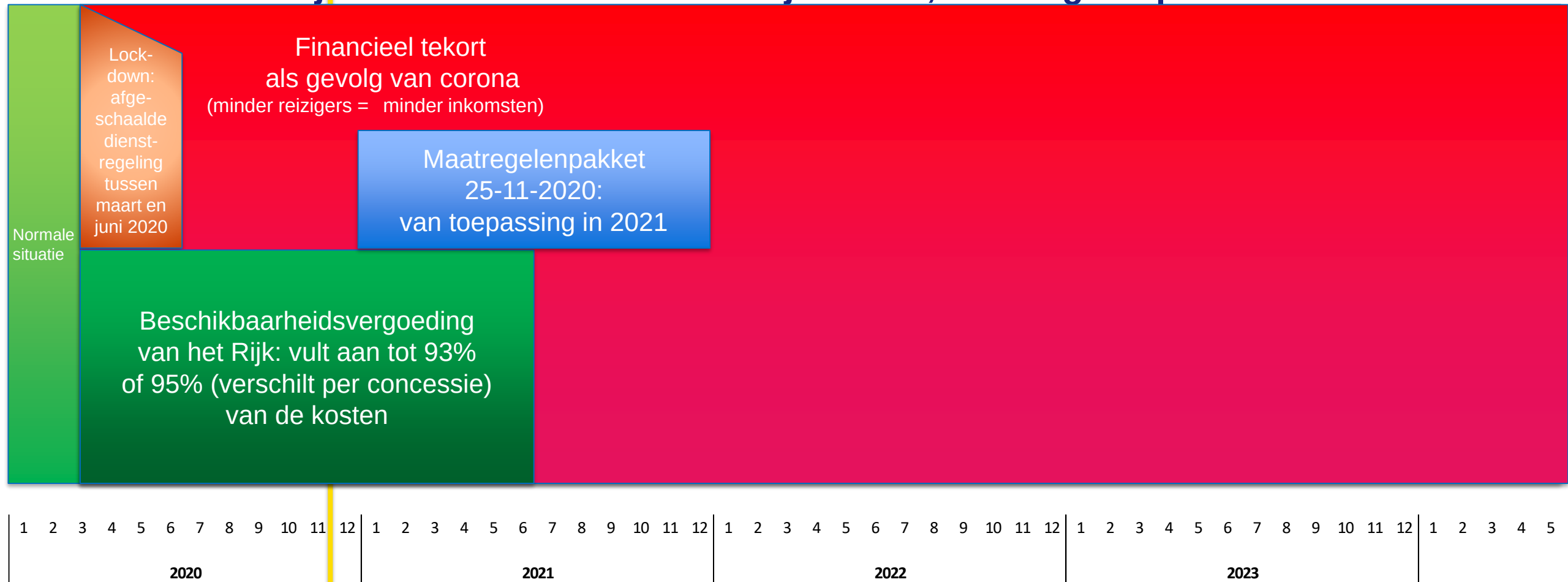

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

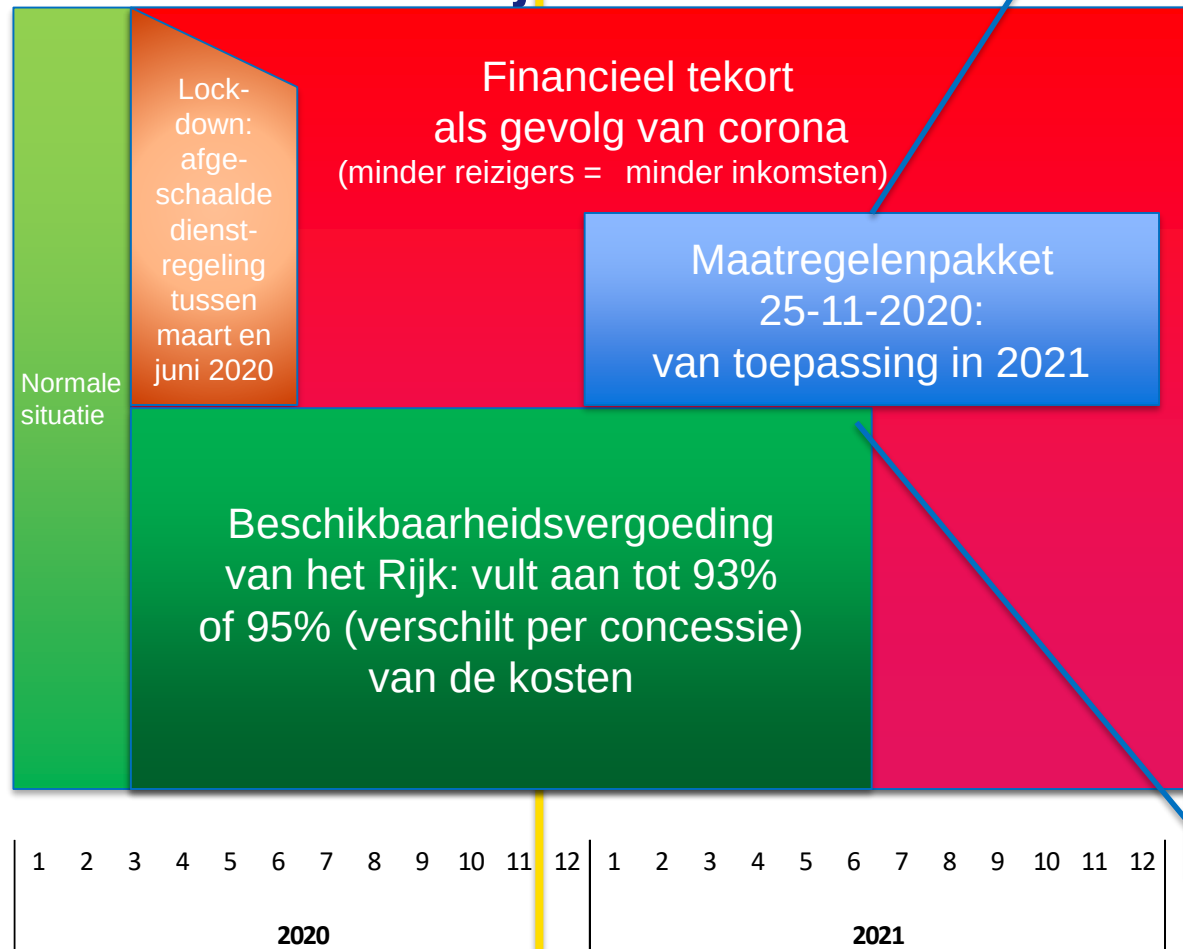
Situatie vanaf juni 2020: BVOV tot en met december 2020

Situatie najaar 2020: BVOV tot en met juli 2021, Maatregelenpakket 25-11-2020

Situatie najaar 2020: BVOV tot en met 2021

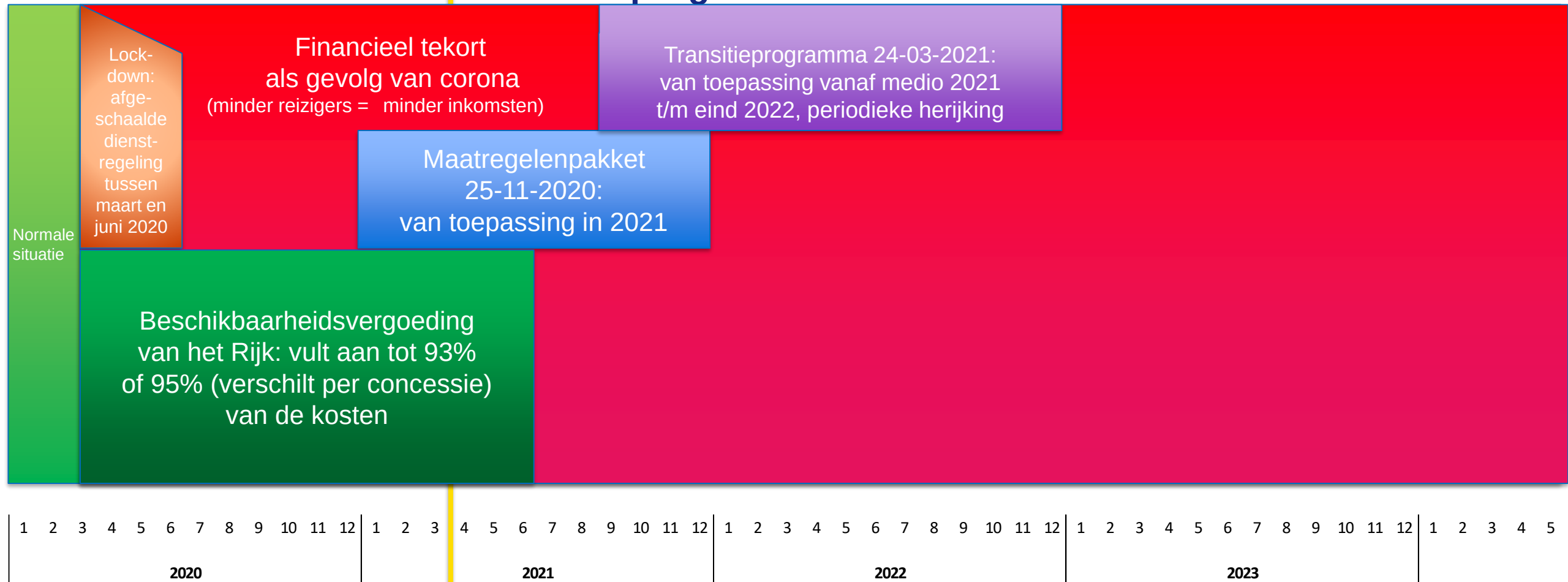
Maatregelenpakket 25-11-2020:

- Financiële eigen bijdrage MRDH (€ 2,2 mln.)
- Interne besparingen vervoerbedrijven
- Andere wijze van organisatie / samenwerking
- Sluiting verkooppunt Delft, beperkte openingstijden overige verkooppunten HTM
- Vervoerkundige maatregelen, vooral frequentieverlagingen (RET en EBS) en 'vierkante dienstregeling' (HTM)

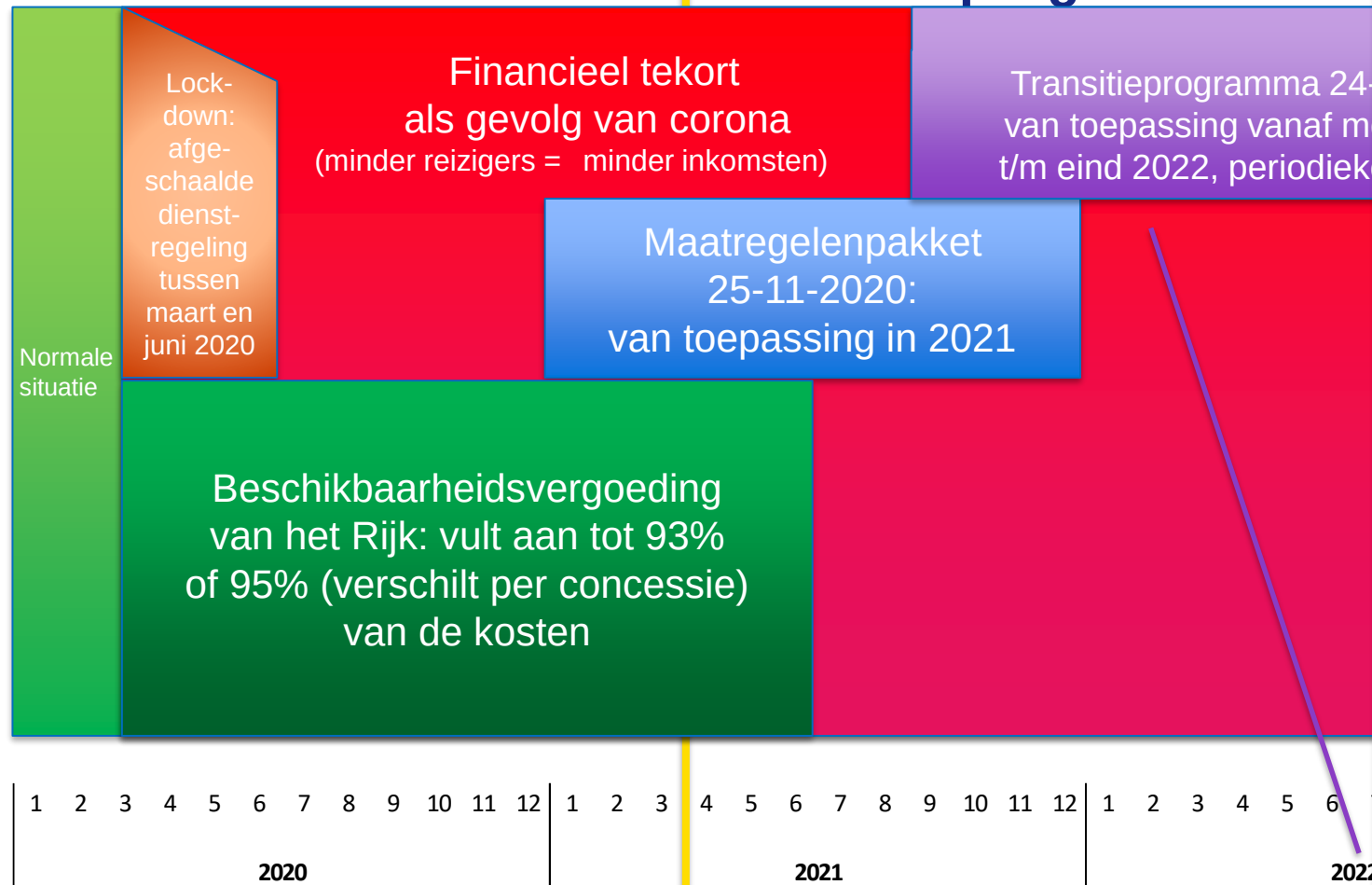
Besluit BcVa: tijdelijke maatregelen, 2021.
Met uitzondering van permanente sluiting verkooppunt Delft.
Totaal verwacht financieel effect: € 32,3 mln.

Verwacht meerjarig financieel effect (als alle maatregelen zouden worden doorgetrokken t/m 2030): € 113 mln.

Situatie maart 2021: Transitieprogramma

Situatie maart 2021: Transitieprogramma

Transitieprogramma 24-03-2021:

- Marketingacties
- Spreidingsmaatregelen: afspraken met scholen en werkgevers over gewijzigde werk- en schooltijden; afvlakking (hyper)spits
- Diverse duurzaamheidsmaatregelen
- Maatregelen arbeidsmarkt vervoerbedrijven
- Vergoeding meerkosten wegomleidingen en buitendienststellingskosten door gemeenten (conform Kadernota OV)
- Diverse vervoerkundige maatregelen per augustus 2021 (waar nodig MOVV-maatwerkprojecten als alternatief)
- Maatregelen sociale veiligheid: minder menselijk toezicht, meer risicogestuurde inzet
- Eigen bijdrage MRDH: 27,5% van door vervoerders gerealiseerd effect TP-maatregelen.

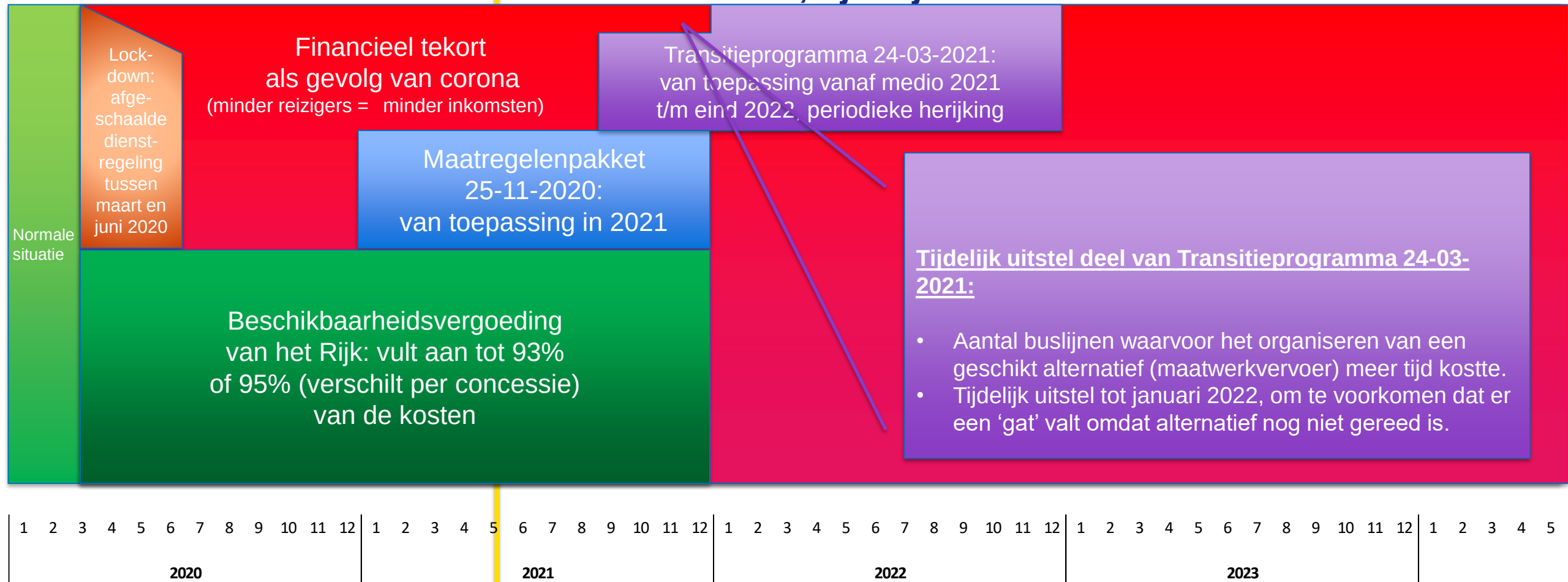
Ingangsdatum: z.s.m.

Vervoerkundige maatregelen per augustus 2021.

Besluit BcVa: in principe tot en met eind 2022, met periodieke herijkingen.

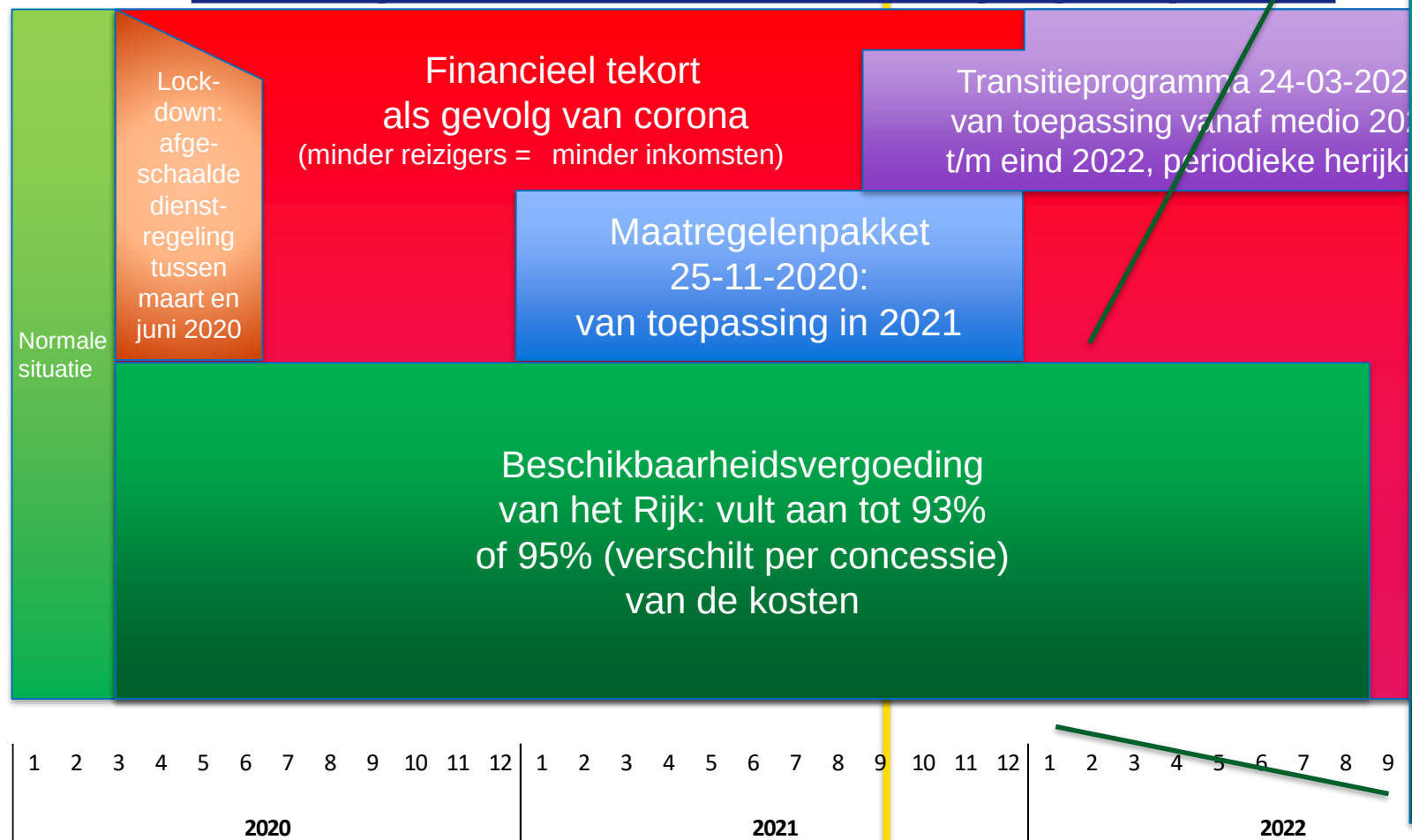
Alle maatregelen zijn financieel doorgerekend t/m 2030. Verwacht meerjarig financieel effect: € 318 mln.

Situatie mei 2021: BVOV tot einde 2021, tijdelijk uitstel deel TP

Situatie juni 2021: BVOV tot 09-2022.

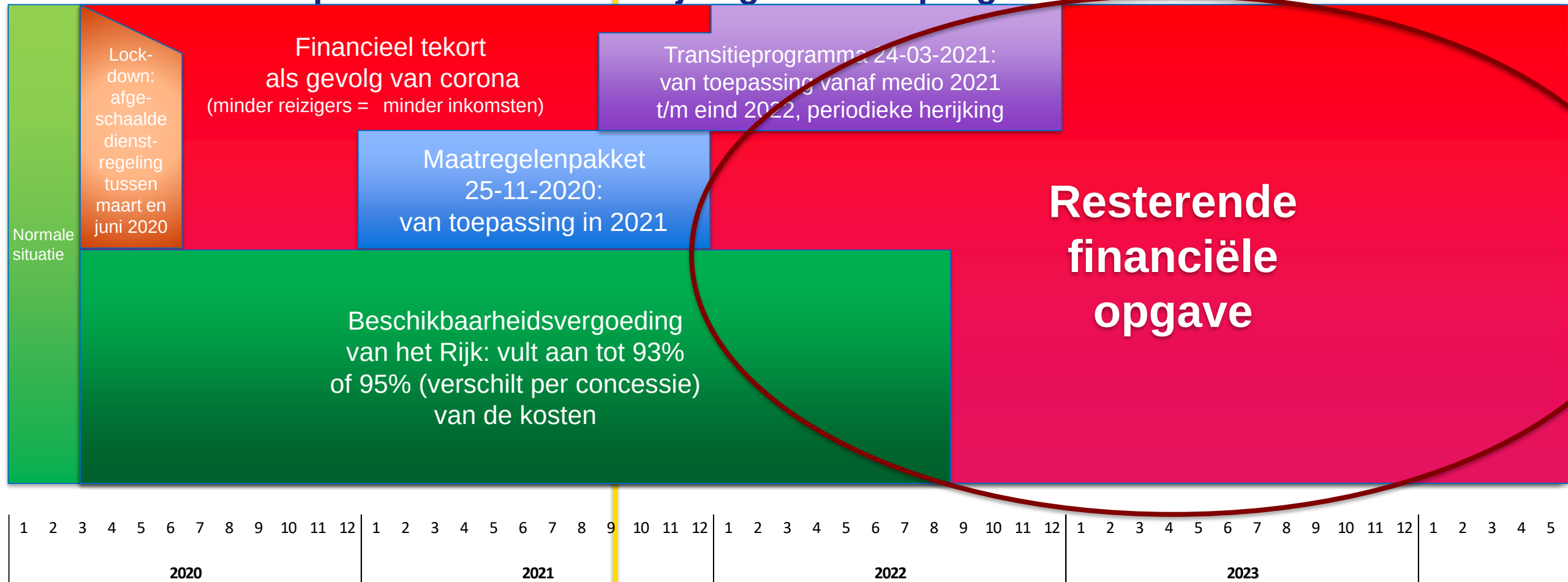
Gevraagd: BcVa-besluit bevestiging afspraken

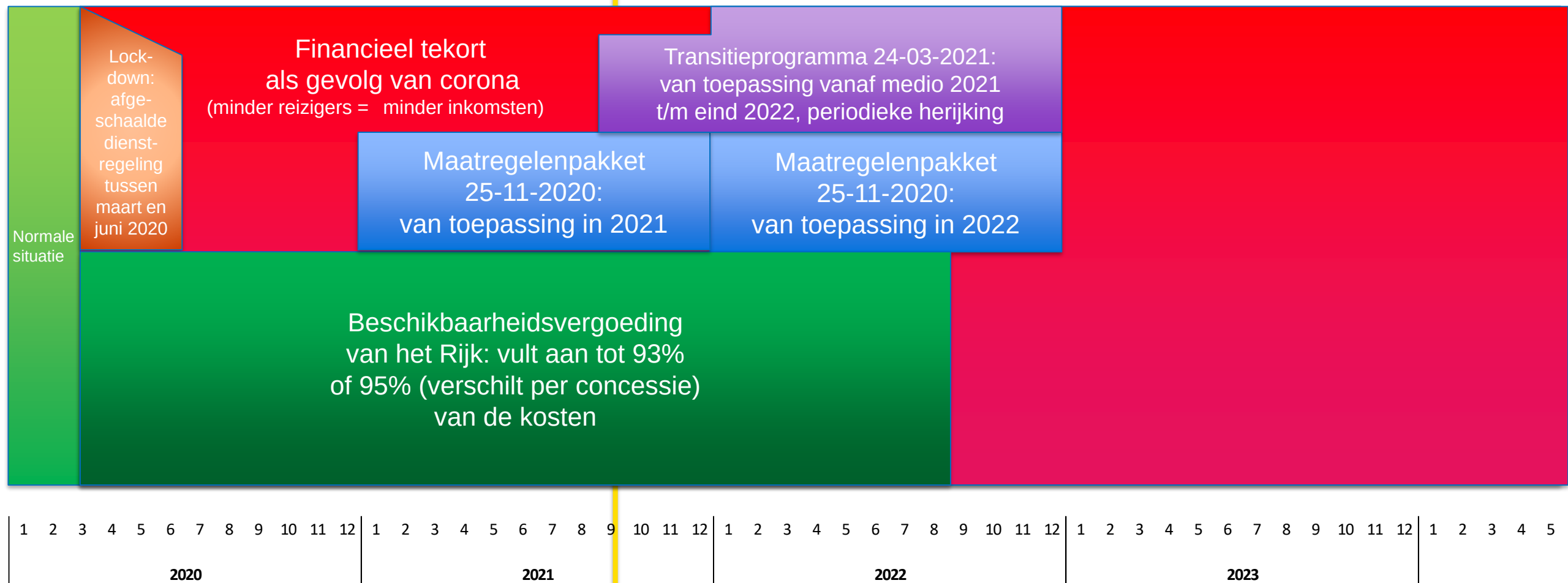
Verlenging van Beschikbaarheidsvergoeding is onderdeel van set afspraken waarvan bevestiging door de BcVa nodig is:

- Vergelijkbare omvang voorzieningenniveau;
- Doortrekking van de (BVOV) door het Rijk tot 1 september 2022;
- Continueren subsidies regionale OV-autoriteiten;
- Diverse afspraken om het OV weer aantrekkelijk te maken (bijv. tariefproposities, marketing, open data, MaaS)
- Procesafspraken over spreidingsmaatregelen;
- Procesafspraken over werkklimaat en productiviteit van OV-bedrijven;
- Handhaving afspraken invoering Zero Emissie-busvervoer;
- Herijking van alle OV-concessies richting 2023.

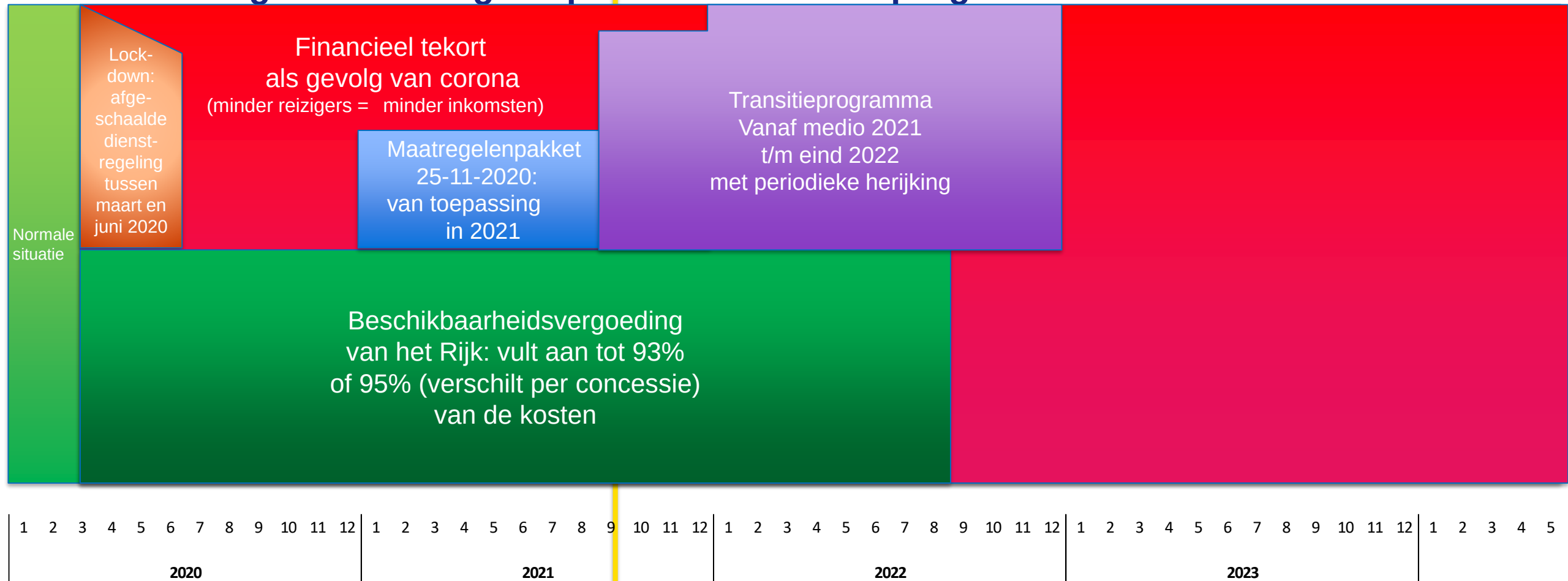
Situatie september 2021: 1^e herijking Transitieprogramma

Voorstel herijking: verlenging maatregelenpakket 25-11-2020 t/m eind 2022....

Voorstel herijking: verlenging maatregelenpakket 25-11-2020 t/m eind 2022 en integratie Maatregelenpakket en Transitieprogramma

2. Herijking september 2021: recapitulatie eerdere afspraken

Essentie van afspraken tussen Rijk, regionale OV-autoriteiten en vervoerbedrijven:

Tot 1 september 2022:

- Regionale overheden blijven 100% van hun subsidies betalen (ook al wordt er vanwege corona minder gereden)
- Rijk compenseert met Beschikbaarheidsvergoeding OV (BVOV) kosten van vervoerbedrijven tot 93% of 95% (verschilt per concessie)
- Vervoerders dragen in 2020 het resterende tekort (5% tot 7% van de omzet)
- Voor 2021 en daarna: zorgen dat vervoerbedrijven 'op de nullijn' uitkomen: geen winst, geen verlies. Ruimte voor kostenbesparende maatregelen.
 - ⇒ Maatregelenpakket 25-11-2020
 - ⇒ Transitieprogramma 24-03-2021 (met periodieke herijkingen)

2. Herijking september 2021: verwachtingen 2021 en 2022

- Verwachting 2021: met eerder genomen maatregelen komen vervoerbedrijven uit op de 'nullijn'.
- Verwachting 2022: zolang de BVOV wordt doorgetrokken (dus: tot september 2022) kunnen vervoerbedrijven op de nullijn uitkomen
 - Let op! Wel nodig dat de tijdelijk uitgestelde vervoerkundige maatregelen (BcVa-besluit 19 mei 2021) conform besluitvorming vanaf januari 2022 worden uitgevoerd!
- Kortom: om financiële redenen geen aanleiding voor andere / aanvullende maatregelen. Ook (nog) geen ruimte voor afschaffen van eerdere maatregelen.

2. Herijking september 2021: aanvullende vervoerkundige voorstellen EBS

- Transitieprogramma dient twee doelen:
 1. Transitie naar toekomstvast OV-systeem
 2. Oplossen financiële opgave als gevolg van corona (zie alle voorgaande sheets)
- EBS doet aantal vervoerkundige voorstellen die bijdragen aan doel 1:
 - Pilot maatwerkvervoer lijn 81 en 85 Spijkenisse
 - Aanpassing routevoering lijn 31 in Monster
 - Koppeling R-net lijn 455 (Zoetermeer – Delft) met streeklijn 32 (Delft – Naaldwijk – ‘s Gravenzande). Nieuwe overstaploze reismogelijkheden. Randvoorwaarde: infrastructuur op R-net niveau.
Bespreekpunt: commitment gemeenten nodig!

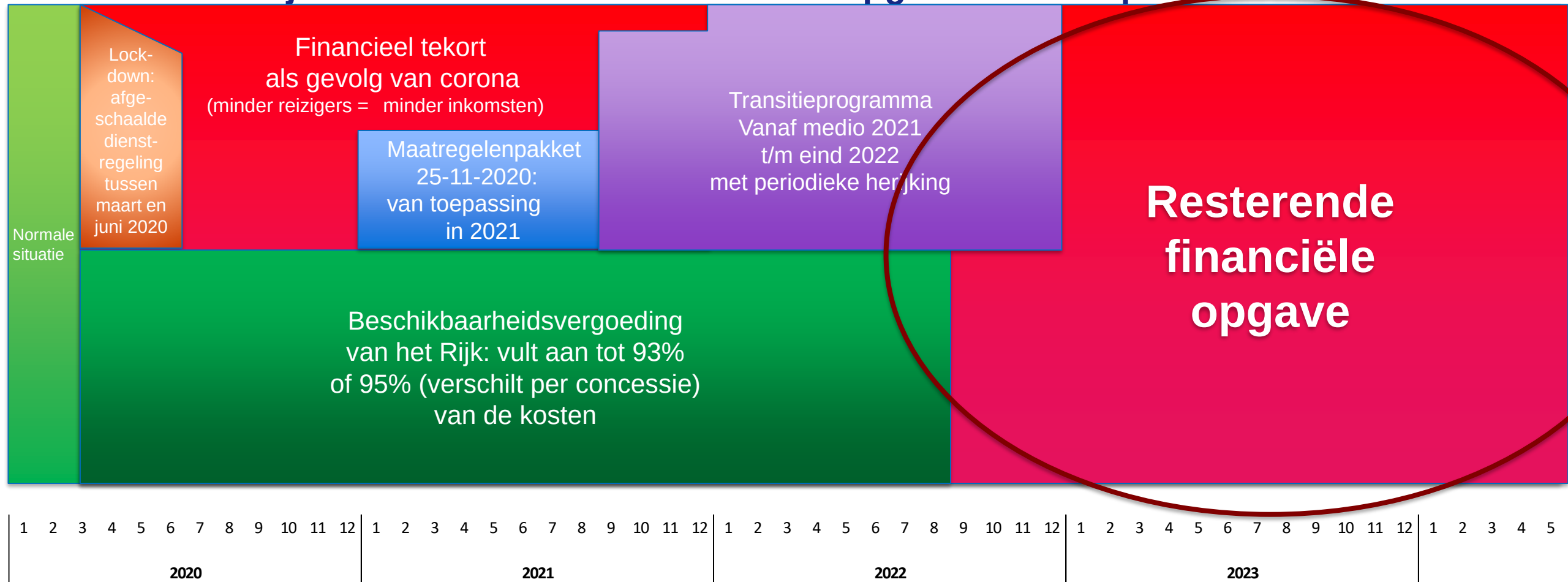
2. Herijking september 2021: aanvullende vervoerkundige voorstellen EBS

- Los van corona en Transitieprogramma (maar om praktische redenen meegenomen bij herijking, ook vanwege tijdelijk ontbreken reguliere vervoerplanprocedure):
 - In 2022 beëindiging lijn 73 (Lansingerland-Zoetermeer – Zoetermeer) vanwege beëindigen tijdelijke aanvullende subsidie voor deze buslijn.
Tot augustus 2022 versoberde dienstregeling om gelegenheid te bieden voor organisatie lokaal maatwerkvervoer.
- Vanwege lagere reizigers aantallen dan eerder verwacht:
behoud van huidige frequenties op lijnen 455 en 456
(dus nog niet de eerder afgesproken frequentieverhogingen).

3. Doorkijk naar de toekomst

3. Doorkijk naar de toekomst: resterende opgave vanaf september 2022

3. Doorkijk naar de toekomst: financieel perspectief

- Wat gebeurt er vanaf september 2022? Momenteel vooral nog onzekerheden:
 - Aanvullende rijkssteun na september 2022?
 - Hoe ontwikkelen reizigersaantallen zich?
- Berekeningen van vervoerders (voor maatregelen die nodig zijn om uit te komen op 'nullijn') gaan uit van BVOV in geheel 2022, maar signalen vanuit Financiën en Europese Commissie zijn niet positief: rekening houden met verminderde / geen rijkssteun na september 2022. Resterende opgave, mogelijke 'afgrond' vanaf september 2022.
- Vervoerbedrijven hebben nog geen gebruik hoeven maken van '27,5%-regeling' MRDH: biedt ruimte om *tijdelijke* tekorten op te vangen zonder aanvullende maatregelen 'op straat' te nemen.

3. Doorkijk naar de toekomst: transitie naar toekomstvast OV-systeem

MRDH heeft in Transitieprogramma subsidies beschikbaar gesteld voor transitie naar toekomstvast OV-systeem (€ 104,2 mln.):

- Nieuwe Betaalwijzen
- Versnellingsmaatregelen
- Lokaal maatwerkvervoer
- Ketenmobiliteit
- Transformatie arbeidsmarkt vervoerbedrijven

3. Doorkijk naar de toekomst: transitie naar toekomstvast OV-systeem

- MRDH-vervoerders werken momenteel hun plannen uit.
Planning gericht op besluitvorming in BcVa-vergadering van 10 november 2021
- Gemeenten hebben belangrijke rol wat betreft (met name) ketenmobiliteit, maatwerkvervoer en versnellingsmaatregelen!
- Dubbelwerking:
 - Goede maatregelen dragen bij aan bereikbaarheidsdoelen van MRDH en gemeenten
 - Goede maatregelen leiden tot extra reizigers en/of lagere exploitatiekosten en leveren daarmee bijdrage aan vermindering financieel tekort als gevolg van corona

3. Doorkijk naar de toekomst: transitie naar toekomstvast OV-systeem

- Landelijke afspraken (NOVB 25 juni 2021, bevestiging door BcVa 22 september 2021) over onderwerpen die grotendeels overeenkomen met regionale transitieonderwerpen:
 - Afspraken om OV weer aantrekkelijk te maken:
 - Afspraken wat betreft blijven spreiden van de vraag naar OV: afspraken met werkgevers en scholen, tariefdifferentiatie
 - Afspraken over het werkklimaat en de productiviteit van OV-bedrijven
 - Behoud van bestaande verworvenheden: handhaven afspraken transitie naar 'zero emissie', behoud Studenten OV-contract (=belangrijke inkomstenbron voor vervoerders)
- Komende tijd vervolgoverleg tussen MRDH en andere regionale OV-autoriteiten, Rijk en vervoerbedrijven. Gedeelde verantwoordelijkheid en gezamenlijke opgave (inclusief inliggende gemeenten) om te komen tot succesvolle transitie!

3. Doorkijk naar de toekomst: transitie naar toekomstvast OV-systeem

- Landelijke afspraak: medio 2022 herijking van alle OV-concessies ‘zodat concessies weer in evenwicht worden gebracht en weer financieel gezond kunnen zijn’.
 - Niet bedoeld om alle verantwoordelijkheden van vervoerders weg te nemen, wel bedoeld om gewijzigde omstandigheden als gevolg van corona structureel te verwerken in concessieafspraken.
 - Startpunt is dus oorspronkelijke business cases (‘pré-corona’), daarop muteren als gevolg van corona. Financieel én inhoudelijk (transitie)
 - Aandachtspunt: herijking van concessies is geen wondermiddel. Net als bij Transitieprogramma: oplossing moet komen uit de lengte (subsidies MRDH) of uit de breedte (maatregelen ‘op straat’). MRDH heeft al haar middelen echter al beschikbaar gesteld ten behoeve van Transitieprogramma, geen financiële ruimte voor aanvullende OV-exploitatiesubsidies. Transitiemaatregelen zijn hard nodig om OV-systeem structureel overeind te houden!

3. Doorkijk naar de toekomst: verantwoordelijkheden binnen MRDH-regio

- Cruciaal: binnen eigen regio nakomen van eerder gemaakte afspraken:
 - Faciliteren transitie naar toekomstvast OV-systeem => MRDH
 - Vergoeding wegomleidingskosten conform Kadernota OV => Gemeenten
 - Continueren en daadwerkelijk uitvoeren van spreidingsafspraken => MRDH, gemeenten, scholen, werkgevers

Want: niet / slechts gedeeltelijk uitvoeren betekent dat de corona-opgave groter blijft/wordt, en dat eerder aanvullende (pijnlijke) maatregelen genomen moeten worden.

Dus: gedeelde verantwoordelijkheid én gedeeld belang!